

OBČINSKI NAGRAJENEC JANKO BABOŠEK

Za humanizacijo protez

Nagrada za delo pri razvoju protetike in ortotike

Janko Babošek je prejel letošnjo občinsko nagrado za delo pri razvoju protetike in ortotike v Zavodu za rehabilitacijo invalidov tozid Soča.

«Pri protetiki gre za pomoč ljudem, ki so izgubili del uda in ga nadomestimo s protezami, pri ortotiki pa za pripomočke, ki služijo kot podpora delom telesa. Ljudje s tovrstnimi težavami se najprej javijo zdravniku v Zavodu za rehabilitacijo invalidov, ki predpiše potrebni pripomoček, nato pa sledi obisk v Soči. Tu izdelamo ortopedski pripomoček, nakar se bolnik spet preseli v medicinski del, gre v šolo hoje, uči se uporabljati pripomočke. Taka je pot v našem zavodu, v našem tozidu pa posamezniku najprej vzamemo mere in potem za vsakega posebej izdelamo predpisani pripomoček. Tu gre za skupinsko delo, pri katerem sodelujejo poleg zdravnika še fizioterapevt, psiholog, socialni delavec in ortopedski tehnik. Izdelava pripomočka je precej zahtevna, enotnega modela ni, pripomočki se od posameznika do posameznika razlikujejo; ko je provizorična proteza izdelana, jo uporabnik preizkuša toliko časa, da smo res prepričani, da je zanj primerna in pravilno izdelana.»

Saj vam je to delo prineslo tudi občinsko nagrado.

«Še enkrat naj poudarim, da je delo skupinsko in da obravnavamo vsakega posameznika posebej. Za delo na tem področju sem se izučil leta 1947, leta 1955 sem opravil mojstrski izpit, letos spomlad pa sem diplomiral v prvi generaciji na beograjski višji šoli za ortotiko in protetiko. Za nas je najpomembnejše zadovoljstvo invalidov, to je krona našega dela in prizadevanj. Zato stalno strahujemo za tem, da bi pripomočke še izboljšali in tako zmanjšali razliko med pripomočki in telesom.»

Spregovorite nekaj o svojem delu pri razvoju protetike in ortotike.

OBČINSKI NAGRAJENEC JOŽE SLOVENC

Borci v težavah niso sami

Družbenopolitično delo na raznih področjih

Jože Slovenc je prejel občinsko nagrado za aktivno družbenopolitično delo na raznih področjih.

«Moja aktivnost sega od krajevne preko občinske do mestne ravni. V krajevni skupnosti vodim komisijo za kadrovska vprašanja in volitve pri krajevni konferenci SZDL, sem podpredsednik krajevnega in občinskega odbora Združenja zveze borcev, delegat občinskega družbenopolitičnega zbora, delujem Zvezi kulturnih organizacij in še bi lahko našteval. Dela je kar precej, v glavnem pa je povezano z borci in njihovimi problemi. Vodim namreč tudi komisijo za zadeve borcev pri občinski skupščini, kjer po svojih močeh pomagamo vsem, ki so potrebni pomoči. Borci so namreč že precej v letih, s starostjo pa prihajajo boleznimi in druge težave, zato je med njimi še vedno precej socialnih problemov. Te probleme rešujemo ob velikem razumevanju občinske skupščine in njeni denarni pomoči dokažemo uspešno, kljub temu pa za Bežigradom od 4000 borcev še vedno okrog 200 borcev stalno potrebuje našo pomoč. Precej je takih, ki jim je edini vir preživljanja priznavalnina, ki jo dobe od občine, veliko je tudi borcev z družinami z izredno nizkimi povprečnimi dohodki.»

Delegat družbenopolitičnega zbora ste že drugo mandatno dobo, zatorej lahko dokažemo realno ocenitve dosežanj izkušnje delegatskega sistema.

«Občinska skupščina je v prvem mandatnem obdobju prebrodila začetne težave, za nami je že odborniški način odločanja. V začetku delegati sicer še niso vzeli svoje funkcije kot bi morali, zdaj pa že rešujejo vse pomembne probleme v občini in mestu. Delegati so sprva več pozornosti posvetili svojemu govoru na seji občinske skupščine, načinu izražanja, manj pa konkretni vsebini in delu, pre malo je bilo stikov z bazo, vendar sta tudi ti pomanjkljivosti v nekaterih sredinah že povsem odpravljene.»

OBČINSKI NAGRAJENEC BRANKO VOJNOVIČ

Prihranek z mineralno volno

Nagrada za razvijanje tehnologije proizvodnje mineralne volne

Branko Vojnovič, član delovnega kolektiva Termike, je prejel letošnjo občinsko nagrado za razvijanje tehnologije proizvodnje mineralne volne.

«Proizvodnja mineralne volne se je v zadnjem času zelo povečala, zato smo bili v zadregi s potrebnimi surovinami. Tako smo začeli iskati primerne kamenine, iz katerih bi lahko delali kameno volno, jih našli ter z njimi izboljšali kvaliteto volne, saj je postala bolj odporna proti vremenskim neprivikam in staranju. Obenem smo raziskovali primerne snovi za vezavo volne, saj smo jo sprva proizvajali le v razsutem stanju, željo zaželena pa je bila v ploščah in drugih oblikah. Tudi to delo smo uspešno opravili in omogočili nemoteno proizvodnjo na novi liniji – od začetnih 4.000 ton v letu 1963 smo prišli na 45.000 ton volne lani. Seveda smo stalno širili proizvodne zmogljivosti, v načrtu pa imamo tudi novo proizvodno linijo na Hrvaškem v Novem Marofu. Tam bomo s proizvodnjo začeli prihodnje leto.»

Kaj pomeni proizvodnja mineralne oziroma kamene volne za Termiko?

«To je naš glavni proizvod, ki pomeni v gradbeništvu pomemben prihranek energije. Mineralna volna je namreč eden najpomembnejših izolacijskih materialov – z njo izoliramo toplotno, zvočno in protipožarno.

Seveda bo treba s prednostmi tega materiala sedaj seznaniti gradbenike in projektante kar bo moja naslednja delovna naloga. Če se pravilno izolira, lahko prihranimo pri ogrevanju 30 do 40 odstotkov.

SEJA OBČINSKE SKUPŠČINE

Na prvi jesenski seji treh zborov bežigradske skupščine so delegati med drugim potrdili osnutek odloka o obvezni pripravi dokumentov »Ljubljana 2000« ter osnutek odloka o obvezni pripravi srednjeročnega plana s prostorskim planom občine. Sprejeli so tudi predlog odloka o sprejetju podrobnegega načrta o dokončni opredelitvi poteka dela »Poti spominov in tovarništva«.

uporabi sredstev za financiranje programov in planov razvoja KS. Po tem sporazumu so potem delovne organizacije in obrtniki nakazovali »glavarino« tistim KS, kjer imajo prebivalci stalno bivališče. »Glavarina« znaša 300 dinarjev. Na ta način so zbrali za Bežigradom 4 milijone dinarjev.

Po družbenem dogovoru se podpisnice namreč zavazujejo, da bodo v petih letih (do konca 1981. leta) zbrale 50 milijonov dinarjev za PST. V okviru tega zneska znaša prispevek bežigradske občine 8,5 milijona dinarjev. Deset odstotkov od te vsote bo prispevala skupščina občine, 19 odstotkov SIS, 71 odstotkov pa združeno delo. Za Bežigradom je samoupravni sporazum o zbiranju sredstev za PST podpisalo 80 odstotkov od vseh delovnih organizacij.

Razdelili denar za krajevne skupnosti

Polovico tega denarja bodo dobile krajevne skupnosti za uresničevanje svojih programov in planov. Ključ za delitev teh sredstev predstavlja število prebivalcev. KS Savsko naselje, ki šteje 6730 ljudi (največ za Bežigradom), bo dobila 264 tisoč dinarjev; KS Beričevo, kjer živi le 554 prebivalcev (najmanj za Bežigradom), pa le 22 tisoč dinarjev.

Trideset odstotkov od celotne »glavarine« so namenili za investicije. Ta denar so prejele tiste krajevne skupnosti, ki so pripravile vse potrebne gradbene načrte za novo gradnjo ali adaptacijo, pa seveda tudi finančni predračun. Ta leto 1975 je za Bežigradom 97 odstotkov delovnih organizacij in obrtnikov podpisalo samoupravni sporazum o združevanju in

sredstva so sprejele letos: KS Dol za gradnjo gasilskega doma, KS SavljeKleče za adaptacijo doma KS, v KS Beričevo-Brinje bodo gradili prav tako gasilski dom, v KS Šentjakob-Nadgorica pa bodo adaptirali podstrešja doma KS. Naj omenimo, da sta za to adaptacijo prispevala sredstva tudi SIS za varstvo pred požarom in Belinka.

Delavci iz drugih republik so slabo informirani, tarejo jih stanovanjski problemi, pre malo se vključujejo v samoupravljanje, so ugotovili na posvetu v gradbenem industrijskem podjetju Obnova.

OBISK V GIP OBNOVI

Delo in ničesar drugega

Predstavniki mestne in občinske organizacije sindikata so se pogovarjali o problemih delavcev iz drugih republik

V slovenskem gospodarstvu je zaposlenih približno sto tisoč delavcev iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin. Največ teh delavcev živi prav v Ljubljani, več kot 30 tisoč. Kako se pri nas počutijo, ali se vključujejo v samoupravne tokove na delovnih mestih, je čutili njihov glas v krajevnih skupnostih, kjer živijo, v kakšnih pogojih delajo, kje stanujejo...? Mestna sindikalna organizacija je skupaj z bežigradsko organizacijo obisk v Tovarni kovinske galanterije in GIP Obnove, da bi ugotovili skupaj z delavci iz drugih krajev Jugoslavije, kakšen je njihov družbenoekonomski in družbenopolitični položaj ter kako ga izboljšati.

V GIP Obnove, kjer je približno 1400 zaposlenih, je nekako 75 odstotkov delavcev iz drugih krajev Jugoslavije. Sicer pa so na tej tematski konferenci, ki naj bi dala svoj prispevek tudi k devetemu kongresu zveze sindikatov Slovenije, ugotovili, da večina delovnih organizacij še ne izvaja določila družbenega dogovora o minimalnih standardih zaposlenih. Razen dela – preprosto povedano – jim ne nudijo ničesar drugega.

vedo, kam s prostim časom, da jim dela težave slovenski jezik, da se pre malo vključujejo v samoupravljanje itd. Sprejeli so vrsto sklepov. Naj jih nastejemo le nekaj: vse samoupravne in druge akte in ostala obvestila bodo tiskali tudi v srbohrvaškem jeziku, pa tudi drugih, če bo potrebno; delo bodo organizirali tako, da bo manj nadur; spremljali bodo vzroke za pogosto odhajanje v bolnišnico; ustanovili bodo stanovanjsko zadrugo; organizirali bodo prosti čas itd.

Bogata razprava je pokazala, da delavci iz drugih krajev Jugoslavije GIP Obnove niso dovolj informirani o svoji delovni organizaciji da jih tarejo stanovanjski problemi, da ne

Tematska konferenca v GIP Obnove je pokazala, da je problem delavcev iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin sicer precej, a da niso tako težavni, da bi se jih ne dalo rešiti. Seveda pa je najslabše sprejemati le sklepe, potem pa ostane vse le na papirju...